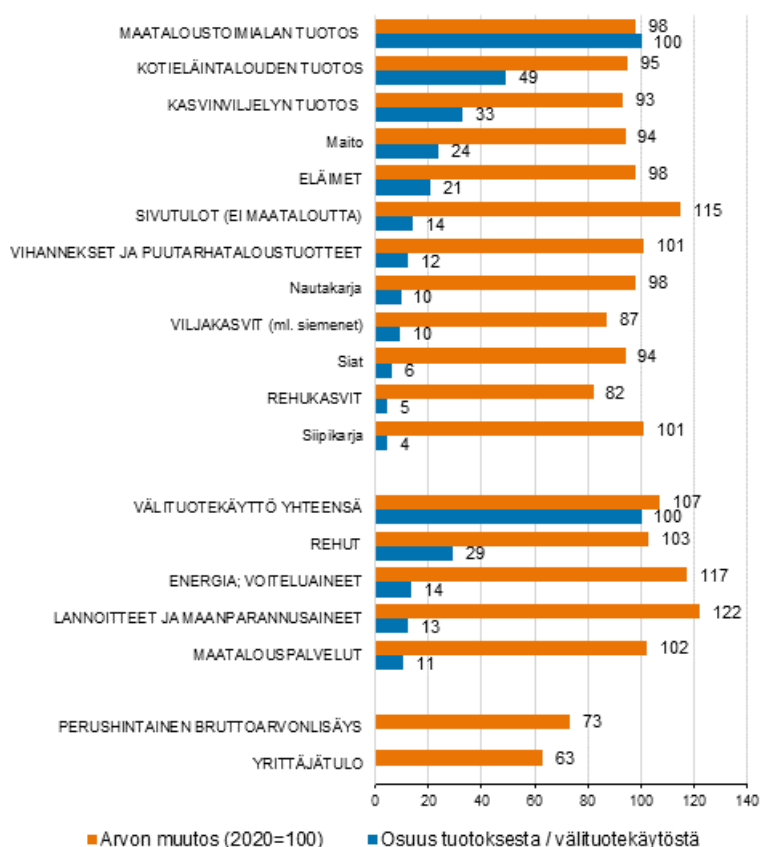

Maatalouden taloustitit (EAA) 2021

Maatalouden yrittäjätulo jyrkässä laskussa vuonna 2021

Kun tuotos alenee ja tuotantokustannukset kasvavat, niin yrittäjälle jäävä osuus pienenee. Maatalouden osalta tämä uhkakuva näyttää toteutuvan vuonna 2021. Pääsyyllisiä tuotoksen pienenemiseen ovat erityisesti viljakasvien huono sato, sekä maidontuotannon määrän alentuminen. Tuotantokustannusten osalta erityisesti energian ja lannoitteiden hintojen kohoaminen kasvattavat tuotantokustannuksia. Tämän hetken ennusteen mukaan maatalouden yrittäjätulon oletetaan jäävän vain 63 prosenttiin viime vuoden vastaavasta. Tiedot käyvät ilmi nyt julkaistavasta Maatalouden taloustitit tilastosta.

Maatalouden tuote-erien osuus kokonaistuotoksesta %, sekä eräiden tuotantopanosten osuus välituotekäytöstä %. Lisäksi em. erien käyvän arvon muutos (2020=100) vuonna 2021

Tuotoksen ja kustannusten arvo lasketaan yleensä periaatteella määrä kertaa hinta. Määrällistä ja laadullista muutosta nimitetään tilinpidossa volyymin muutokseksi. Kun vertaillaan yksittäisten maataloustuotteiden volyymin kehitystä vuoden 2020 jälkeen, niin viljakasvien kohdalla volyymin lasku on jopa 24 %. Viljan hinta kuitenkin kohosi hieman, joten viljatuotoksen käypähintainen arvo pieneni vain noin 13 %. Rehukasvien tuotannon volyymi aleni myös noin 17 %.

Koko kasvinviljelytuotoksen yhteenlaskettu volyymi aleni noin 10 %, mutta koska hintamuutos oli hieman positiivinen, niin tuotoksen arvon aleni vain 7 %. Puutarhatalouden tiedot kuluvalta vuodelta ovat vielä varsin niukkoja. Tuotosmäärien ja hintojen oletetaan pysyvän lähellä vuoden 2020 tasoa.

Kotieläintuotannon volyymit laskivat niin ikää lähes kaikissa tuotantosuosnissa. Maidontuotannon painoarvo on suuri koska sen osuus maatalouden kokonaistuotoksesta on liki neljännes. Maidontuotannon volyymi aleni noin 12 %, joten se heijastuu vahvasti koko toimialan volyymin kehitykseen. Maidon hinta kohosi hieman, joten maidon käypähintainen arvo aleni vain noin 6 %. Siipikarjan ja sianlihan tuotantomäärät ovat pysyneet lähes ennallaan, kun taas naudanlihan tuotantomäärä on alentunut noin 3 %.

Tuotantopanosten määrällisistä muutoksista ei vielä ole saatavissa kattavaa kuvaa. Hintojen kehityksestä puolestaan on olemassa luotettavaa tietoa. Energiatuotteiden hinnat ovat kohonneet liki 20 % viime vuodesta. Tämä yhdessä lannoitteiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen kohoamisen kanssa on johtanut lannoitehintojen yli 20 % kohoamiseen. Heikko rehusato yhdessä muiden tuotantokustannusten kohoamisen kanssa on aiheuttanut myös rehujen hintoihin nousupainetta.

Maatalous toimialan käypähintaisen kokonaistuotoksen ennakoidaan laskevan reilut 100 m€ edellisvuodesta. Välituotekäytön arvon arvioidaan puolestaan kohoavan yli 200 m€. Kun tuotosta vähennetään välituotekäyttö, saadaan bruttoarvonlisäys. Käypähintaisen bruttoarvonlisäyksen ennakoidaan siis laskevan yli 300 m€ vuodesta 2020. Perushintaisen bruttoarvonlisäyksen volyymimuutoksen ennakoidaan laskevan noin 18 % , ja kun hintavaikutus on myös noin 10 % negatiivinen, niin käyvin hinnoin laskettuna bruttoarvonlisäyksen ennakoidaan putoavan noin 26 %.

Yrittäjätulo lasketaan siten, että bruttoarvonlisäyksestä vähennetään kiinteän pääoman kuluminen, maksetut palkat, maan vuokrat ja maksetut korot, sekä lisätään tuotantotuet. Yrittäjätulo näyttää siten romahtavan edellisvuoden 950 m€:sta noin 600 m€:n.

Maatalouden taloustilien tiedot tuotetaan Tilastokeskuksessa osana kansantalouden tilinpidon tuotantoprosessia. Tilien laadinta perustuu EU:n harmonisoimaan ja säätämään tilinpitoon. Tilit laaditaan kaikissa EU:n jäsenmaissa yhtenäisin menetelmin. Kaikkien jäsenmaiden tiedot löytyvät Eurostatin tietokannasta.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maatalouden taloustili, ennakkollinen tieto 2021.....4

Laatuseloste: Maatalouden taloustilit (EAA).....6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maatalouden taloustili, ennakkollinen tieto 2021

	Käypä arvo 2020 M€	Volyyymi-indeksi	2021 arvo t-1 hintaan	Hinta-indeksi	Käypä arvo 2021 M€	Arvo-indeksi
01 Viljakasvit (ml siemenet)	486	76	372	114	423	87
02 Teollisuuskasvit	56	97	54	112	60	108
03 Rehukasvit	252	83	210	98	205	82
04 Vihannekset ja puutarhataloustuotteet	536	101	541	100	539	101
05 Perunat (ml siemenperunat)	78	89	69	98	68	88
06 Hedelmät	138	98	135	100	135	98
09 Muut kasvinviljelytuotteet	11	153	17	99	17	151
10 Kasvinviljelyn tuotos (01-09)	1 557	90	1 399	104	1 449	93
11 Eläimet	948	99	935	99	927	98
11.1 Nautakarja	437	97	425	101	427	98
11.2 Siat	290	99	287	95	273	94
11.5 Siipikarja	196	100	196	101	198	101
12 Kotieläintuotteet	1 338	89	1 187	106	1 254	94
12.1 Maito	1 124	88	989	107	1 053	94
12.2 Munat	81	101	82	102	83	103
12.9 Muut eläintuotteet yhteensä	133	88	117	100	118	88
13 Kotieläintalouden tuotos (11 + 12)	2 286	93	2 122	103	2 181	95
14 Maataloustuotteiden tuotos (10 + 13)	3 843	92	3 521	103	3 630	94
15 Maatalouspalvelujen tuotos	149	106	158	108	171	115
16 Maatalouden tuotos (14 + 15)	3 992	92	3 679	103	3 801	95
17 Sivutoiminnot (maataloudesta erottamattomat)	544	106	576	108	624	115
18 Maataloustoimialan tuotos (16 + 17)	4 537	94	4 255	104	4 425	98
19 Väliuotekäyttö yhteensä	3 268	98	3 218	109	3 493	107
19.0.2 Energia; voiteluaineet	408	100	408	117	478	117
19.0.3 Lannoitteet ja maanparannusaineet	361	100	361	122	439	122
19.0.6 Rehut	989	95	939	108	1 014	103
19.0.9 Maatalouspalvelut	367	100	367	102	374	102
20 Perushintainen bruttoarvonlisäys (18 - 19)	1 269	82	1 037	90	932	73
21 Kiinteän pääoman kuluminen	1 224	99	1 206	102	1 230	100
22 Perushintainen nettoarvonlisäys (20 - 21)	45	-377	-169	176	-298	-664
23 Palkansaajakorvaukset	339	350	103
24 Muut tuotantoverot	0
25 Muut tuotantotukipalkkiot	1 539	1 540	100
26 Tuotannontekijätulo (22 - 24 + 25)	1 584	1 242	78
27 Toimintaylijäämä / sekätulo (22 - 23 - 24 + 25)	1 245	892	72
28 Maanvuokrat	200	200	100
29 Korot, maksetut	88	90	102

	Käypä arvo 2020 M€	Volyyymi-indeksi	2021 arvo t-1 hintaan	Hinta-indeksi	Käypä arvo 2021 M€	Arvo-indeksi
31 Yrittäjätulo (27 - 28 - 29 + 30)	957	602	63
40 Maatalouden kokonaistyöpanos	63	63	99

Laatuseloste: Maatalouden taloustilit (EAA)

1. Tilastotietojen relevanssi

Maatalouden taloustilien (The Economic Accounts for Agriculture, EAA) laadinta perustuu EU:n lakiin (134/2004/EY). Maatalouden taloustilastoja laaditaan Suomessa tiiviissä yhteydessä kansantalouden tilinpidon kanssa. Maatalouden taloustililit ovatkin kansantalouden yksi ns. satelliittitili, jolla pyritään kuvaamaan kansantalouden tilinpidon ydinjärjestelmän ulkopuolelle jäävän maataloustuotannon taloudellista merkitystä. Siitä käytetään tässä julkaisussa nimitystä Maatalouden taloustililit (EAA).

Suomi on toimittanut em. taloustilien tietoja Euroopan tilastovirasto Eurostatille Suomen EU jäsenyydestä alkaen. Yhtenäinen aikasarja EU:n tietokannassa Suomen osalta alkaa vuodesta 1975. Kotimaassa näitä tietoja ei ole julkaistu ennen vuotta 2019. Maatalouden taloustililit ovat vertailukelpoisia EU-maiden välillä, koska tiedot tuotetaan samoilla menetelmillä ja luokituksilla.

Maatalouden taloustilien tärkeimpiä käyttäjiä ovat EU:n maatalouden pääosasto (DG AGRI) sekä kansalliset maatalousministeriöt. Maatalouden taloustilien päätavoite onkin tuottaa tietoja yhteisen maatalouspolitiikan seurantaan ja arviointia varten. Lisäksi merkittäviä tietojen käyttäjiä ovat poliitikot, tutkijat ja toimittajat. Toki kaikki muutkin asiasta kiinnostuneet voivat vapaasti käyttää ja hakea taloustilien tietoja sekä [Eurostatin julkaisuista](#) että suoraan EU:n [tietokannasta](#). Eurostat julkaisee Maatalouden taloustilien tietoja kolme kertaa vuodessa.

Maatalouden taloustilien päätavoite on tuottaa tietoja yhteisen maatalouspolitiikan (CAP) seurantaan ja arviointia varten. Maatalouden taloustilien satelliittiluonteesta johtuen laadinta pohjautuu valtaosin kansantalouden tilinpidon laadintamenetelmiin, joita puolestaan säädellään Euroopan kansantalouden tilinpidon ohjeistuksella (ESA). Maatalouden taloustileillä käytetään kansantalouden tilinpidon käsitteitä, jotka on sovitettu maatalouden toimialan erityisluonteeseen. Maatalouden taloustilien tiedot ovat muita maatalouden taloustilastoja tarkentavia ja niitä täydentäviä.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Koska Maatalouden taloustilien laadinnasta on säädetty Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetus (134/2004/EY), niin tilien laadinta noudattaa Maatalouden taloustilien [menetelmäkuvausta](#) ja käsikirjaa (Manual on the Economic Accounts for Agriculture and Forestry). Em. ohjeissa on vahvistettu taloustileillä käytettävät käsitteet, luokitukset ja periaatteet, sekä tilien laadinnan säännöt. Euroopan Unionin yhtenäisten tietotarpeiden takia lähdetilastojen tuoteluokille voidaan tehdä uudelleenryhmittelyjä, tarkennuksia ja erittelyjä.

Maatalouden taloustilien laadinta perustuu toimialan käsitteeseen. Tiedot kuvaavat pelkkää maataloustoimialaa ilman metsätaloutta ja kalastusta. Yritysten harjoittamat metsästyspalvelut kuuluvat periaatteessa tilien tietosisältöön, mutta Suomessa ko. yritysten tuotantoa ei ole laskettu maatalouden taloustileille sen vähäisen merkityksen vuoksi. Em. tiedot julkaistaan joka tapauksessa kansantalouden tilinpidon julkistusten yhteydessä toimialan 017, 03 Riista- ja kalatalous tietona. Maatalouden taloustilien tärkeimmät tietolähteet ovat Luonnonvarakeskuksen, Ruokaviraston, Maa- ja metsätalousministeriön sekä Tilastokeskuksen tilastot, rekisterit, tiedustelut ja tutkimukset.

Tuoteluokituksina käytetään maataloustoimialan luonteenomaisten toimintojen luetteloa sekä välituotekäytön ja kiinteän pääoman bruttomuodostuksen nimikkeitä, jotka on määritelty Maatalouden taloustilien käsikirjassa. Maatalouden taloustileillä esitellään maatalouden tuotos tuotteittain sekä tuottajahintaisena että perushinnan mukaan laskettuna (tuottajahinta – tuotetuet + tuoteverot = perushinta). Välituotekäytön arvo on laskettu perushintaan tuotteittain, investoinnit, arvonlisäys, pääomansiirrot, muut tuotantotukipalkkiot ja maatalouden yrittäjätulo. Tuotantoon sisältyy myös omaan käyttöön tuotettu tuotos, sikäli kun se tapahtuu markkinatuottajien omistamissa tuotantoyksiköissä. Kaikki pelkästään omaan käyttöön tuottavat tuotantoyksiköt on rajattu taloustilien ulkopuolelle, kuten ns. keittiöpuutarhat. Kansantalouden tilinpidossa niiden tuotoksen arvo sen sijaan huomioidaan. Tämä aiheuttaa erityisesti puutarhatuotannon osalta ison eron taloustilien ja kansantalouden tilinpidon lukujen välillä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Maatalouden taloustilien tiedot perustuvat suurimmaksi osaksi Suomen virallisiin tilastoihin (SVT) ja niistä saatuihin tietoihin. SVT tilastojen tuotanto on pääsääntöisesti lakiperusteista, joten niiden tuotantoa valvotaan myös tarkkaan. Tietojen tarkastusta ja validointia on myös lisätty Eurostatin taholta viime vuosina. Suomessa tilien luotettavuuden takaamiseksi tietoja verrataan muihin taloustilastoihin, kuten Tilastokeskuksen tuottamaan Maa- ja metsätalousyriyten taloustilaston (MMYTT) ja Luonnonvarakeskuksen (Luke) tuottamaan maatalouden kannattavuuskirjanpidon tuottamiin tietoihin. Osa lähdetietoina käytetyistä tilastoista on otostutkimuksia, joiden luotettavuus perustuu tilastolliseen edustavuuteen.

Toisin kuin kansantalouden tilinpidossa Eurostatille lähetettäviä maatalouden taloustilien tietoja voidaan revisioida vuosittain vaikkapa koko aikasarjan osalta. Tiedot voivat tarkentua jos käytettävissä on uusia ja tarkentuneita lähdeaineistoja, tai silloin kun laadintamenetelmät muuttuvat merkittävästi. Tilastointivirheet oikaistaan tilaston kotisivuilla.

4. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Maatalouden taloustilasto ilmestyy kerran vuodessa vuositilastona joulukuussa samassa yhteydessä kun Eurostatille toimitetaan ensimmäinen ennakko kuluvan vuoden tuloksista. Maatalouden taloustilien tuotanto- ja julkistusaikataulu on siten sidottu tietojen toimittamiseen Eurostatille. Kuluvan vuoden osalta tiedot ovat siten hyvin ennakkollisia, koska ne julkaistaan jo ennen vuoden loppumista. Aiempien vuosien osalta julkaistavat tiedot ovat toki tarkempia, joskin erityisesti edellisen vuoden tiedot tulevat yleensä revisioitumaan hieman erityisesti välituotekäytön osalta. Maatalouden taloustilien (EAA) julkistamisen ajankohta on luettavissa Tilastokeskuksen verkkosivulta [julkistamiskalenterista](#).

5. Tietojen saatavuus

Maatalouden taloustilaston tiedot julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi verkkojulkaisuna Tilastokeskuksen sivuilla tilaston julkistamispäivänä. Tilastosta ei tuoteta paperijulkaisua. Tilaston kuvaus, julkistukset, laatuseloste, käsitteet, määritelmät ja luokitukset ovat luettavissa tilaston kotisivulta. Kuten edellä mainittiin, Eurostatin tietokannasta on saatavissa kaikkien EU-maiden maatalouden taloustilien tiedot englanniksi. Aikasarjan alkamisajankohta riippuu pääsääntöisesti siitä, milloin lähettäjämaa on liittynyt Euroopan yhteisöön.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Maatalouden taloustilien tiedot poikkeavat jonkin verran kansantalouden tilinpidon tiedoista syistä joita jo edellä mainittiin. Maatalouden aluetaloustilasto eroaa käsitteellisesti myös pääasiassa yrityskohtaisia tuloksia esittelevistä maa- ja metsätalousyriyten taloustilastosta, sekä FADN kirjanpitoaineistosta. Maatalouden taloustilin käsitteet ovat lähinnä vertailukelpoisia kansantalouden tilinpidon käsitteiden kanssa. Maatalouden taloustilien lähestymistapa on kuvata kokonaisuudessaan kaikkien maataloustoimiolojen tuotanto, joihin sisältyy perinteisen maataloustuotannon lisäksi mm. puutarhatalous, turkistuotanto, porotalous, hunajan tuotanto jne. MMYTT tilastossa huomattava osa em. tuotantosuoventien tiedoista puuttuu.

7. Selkeys ja yhtenäisyys

Maatalouden taloustilien laadinnassa noudatetaan Maa- ja metsätalouden taloustilien menetelmäkäsikirjaa. Menetelmäkäsikirjassa vahvistetaan yhtenäiset käsitteet, määritelmät, tilinpitosäännöt ja luokitukset, joita Euroopan Unionin jäsenvaltioiden tulee käyttää maatalouden taloustileillä. Tilikokonaisuus muodostuu Euroopan kansantalouden tilinpidon 2010 mukaisista tuotanto-, tulonmuodostus-, yrittäjätulo- ja kiinteän pääoman bruttomuodostuksen tileistä. Tilijärjestelmä kuvaa maataloutta kokonaisvaltaisesti, ja on kansainvälisesti yhtenäinen tilastojärjestelmä eri maiden maatalouden mittaamiseksi.

Lisätietoja

Hannu Maliniemi 029 551 2796
Vastaava osastopäällikkö:
Katri Kaaja

maataloustilastot@stat.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Maatalouden taloustilit (EAA), Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute